

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész evre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSRE
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A király nem megy Dalmáciába.

A király, mint ismeretes, részt akart venni a dalmát partvidéken tartandó tengerészeti és szárazföldi kombinált hadgyakorlatokon és ez alkalommal el akart látogatni az okkupált tartományokba, Trebinjébe is. Fogadására ugy Dalmáciában, mint Boszniában nagy előkészületeket tettek. Most aztán egész váratlanul az a hír érkezik, hogy a király *nem megy el a hadgyakorlatokra*, meghűlt kissé és bár betegsége jelentéktelen, orvosai tanácsára elállott attól a tervétől, hogy az idén a további hadgyakorlatokon résztvegyen. A királyt a hadgyakorlatokon *Ferencz Ferdinánd* főherczeg fogja képviselni. Ez újabb elhatározását a királynak a következő felhivatalos távirat adja tudtul:

Bécs, szeptember 8. Ő felsége egy könnyű meghülés folytán, amely még a legutóbbi ischli tartózkodása idejéből származik, arra határozta el magát, hogy *nem vess részt a dalmáciai hadgyakorlatokon*. Ezt az elővigyázati intézkedést azért teszi ő felsége, akinek állapota különben teljesen kielégítő, hogy ne tegye ki magát újabb meghülés veszélyének. Ő felsége képviselőjében *Ferencz Ferdinánd* főherczeg fog résztvenni a hadgyakorlatokon, amelyeknek programja különben teljesen változatlan marad.

A király gyengélkedéséről újabban még a következőket jelentik *Bécsből*: A király náthában szenved, amelyet még Ischlben szerzett, később azonban annyira enyhült a baj, hogy ő felsége a tescheni nagygyakorlatok minden megerősítését könnyen elbirta. Bécsbe való visszaérkezése után azonban a nátha ismét oly mértékben lépett fei, hogy orvosai celszerűnek találták a dalmáciai tengeri manővereken való lemondását ajánlani. Hogy az uralkodó megbetegedése nem komolyabb természetű, már abból is kitűnik, hogy ő felsége pénteken *Wekerle* Sándor miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta és szombaton délután is adott több audienciát. Valószínű, hogy a király néhány nap múlva melegebb vidékre utazik.

Egy éjjel érkezett táviratunk a következőket jelenti:

Bécs, szept. 10. Azt a körülményt, hogy a király nem megy el a dalmáciai hadgyakorlatokra, a lapok különböző kommentárokkal kísérik. Ezek szerint a király távolmaradása *politikai okokra* volna visszavezethető. Ezzel szemben félhivatalosan kijelentik a következőket: Ez a magyarázat pusztán kombináció; *egyetlen ok a király meghülése*. A program különben teljes egészében fennáll; a király képviselőjében *Ferencz Ferdinánd* főherczeg utazik a hadgyakorlatokra és még a küldöttségeket is fogadni fogja.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szept. 10. *Beck* báró és *Wekerle* Sándor miniszterelnökök tegnap hosszasan tanácskoztak egymással. A tanácskozás eredménye az, hogy a szeptember második felében összeülő szakbizottságok a kiegyezésre vonatkozó kérdések egész komplexumát tárgyalni fogják. A két miniszterelnök megegyezett abban, hogy az új egyezés alapjául nem veszik a Széll-Körber-féle ismeretes kiegyezést, hanem tárgyalás alá vesznek minden egyes kérdést és *egészen új kiegyezést alkotnak*.

Budapest, szept. 10. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma délből levélben közölte *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszterrel az osztrák miniszterelnökkel tegnap folytatott tanácskozásának lefolyását és szerdán a rendes minisztertanácsban hivatalosan is informálni fogja a minisztereket. Ugyanakkor deszignálják a miniszteri tisztviselőket, akik az osztrák küldöttekkel tanácskozni fognak. A szaktanácskozás legfontosabb feladata a *fogyasztási adók kezelésének rendezése és a jegybank privilégiumának megoldása lesz*. Ha e két pontra nézve sikerül megállapodásra jutni Ausztriával, az osztrák kormány nem idegenkednék a *vámkérdésben a szerződéses viszonyoknak törvényes formába való öntéséről tárgyalni*.

A bányász-sztrájk megszűnt.

Petrossény, szept. 10. Ma a sztrájkoló bányászok legnagyobb része megkezdte a munkát. A társaság visszafogadta az összes munkásokat azok kivételével, akik ellen büntető eljárás van folyamatban.

Gyilkos vonat.

Szeged, szept. 10. A nagyvárad-i személyvonat a szeged-rókusi állomásnál egy vásárosokkal telt kocsit elütött. Két ember szörnyethalt és kettő életveszélyesen megsebesült.

= **A választók figyelmébe.** A városi képviselőtestületi választásokra szóló választói névjegyzéket szeptember elsején függesztették ki a városházán. A netaláni felszólalásokat e naptól számított *tíz-négy napon belül* kell megtenni. A városi tanács legkésőbb *hat nap alatt* határoz a bemutatott felszólalások ügyében és azonnal foganatosítja azokat a helyreigazításokat, amelyeket elfogadandónak ítél. Ha a kért kiigazításnak helyt nem adnak, az illetőnek szabadságában áll *három napon belül* az állandó bizottságnál felszólalni, mely

ez ügyben határoz. Ez ellen a határozat ellen *15 napon belül* a közigazgatási bírósághoz lehet föllebbezni, amely véglegesen dönt. — Jól teszi minden választópolgár, ha ellenőrzi a névjegyzéket, nehogy csorba essék választójogán. Minden választónak jogában van, bármely választójoggal bíró egyénnek a névjegyzékbe való *felvételét* vagy bármely helytelenül felvett egyénnek *törlését*, ugyszintén a lajstromba becsuszott bármely hibának a kijavítását követelni.

A tüntetések utóhangjai.

Fiume, szept. 10.

A legutóbbi események által fölvert izgatottság még élénk hullámokat vet ugyan a lakosság körében, ami főképp a tegnap és ma tartott gyűléseken nyert kifejezést, de az utcai tüntetések immár elcsittultak és a két ünnepnap rendzavarás nélkül folyt le. A Montenegróban és Dalmáciában járt cseh szokolisták ma este érkeztek vissza Fiuméba, hogy innen Budapestre utazzanak. Ez alkalommal sem történt semmi rendzavarás, ami főképp *Nákó* Sándor gróf kormányzó erélyes óvóintézkedéseinek köszönhető. Az események újabb fejleményeit a következőkben ismertetjük:

A kormányzó köszönete.

Nákó Sándor gróf kormányzó szombaton a következő levelet intézte *Vio* Ferencz dr. polgármesterhez:

„Nagyságos Polgármester Ur! Tegnap este a fővárosból való visszatérésem alkalmából a fiumei szeretetreméltó polgárság egy jó része Himnuszunk és más hazafias dalok ének-lése mellett szíves volt engem szimpátiájának igen meleg nyilvánításában részesíteni. Melyen érzett köszönetet mondok ezen megtisztelő megnyilvánulásért és hálás szívvel becsülöm azt, mint a bizalomnak és ragaszkodásnak bizonyítékait aziránt a kormány iránt, amelyet szerencsém van képviselni. Nem fogom elmulasztani, hogy illetékes helyen tolmácsoljam Fiume hazafias polgárságának érzelmeit.

Megragadom ezt az alkalmat, hogy Nagyságod ismert bölcsességére appelláljak azon célból, hogy az Ön és az összes józan gondolkodású polgárok közreműködésével lehetséges legyen a jelenlegi helyzetből kilábalni és az Ön nagyrabecsült tanácsával és az összes jó hazafiak támogatásával lehetővé tétessék a sajnálatos félreértéseknek végetvetni és városunkban a békét és rendet, amely minden művelt és felvilágosodott polgárságnak díszé, helyreállítani.

Zárva soraimat, remélem, hogy mindnyájunk közreműködésével törekvésünket kedvező siker fogja koronázni. Fogadja Nagyságod tisztelem és nagyrabecsülésem kifejezését.

Nákó gróf kormányzó.

Zanella nyilatkozata.

Zanella Rikárd országgyűlési képviselő a következő nyilatkozatot adta ki, amelyet a fővárosi lapokhoz is eljuttatott:

„Fájdalom, hogy néhány fővárosi lap megint téves híreszteléseket közöl. E híresztelések bűnös mesterkedésekkel és vakmerő koholmányokkal a fiumei olaszokat az egész ország

előtt befeketíteni igyekeznek. Azzal vádolják az olaszokat, hogy a Gotterhalte mellett és Magyarország ellen tüntettek. A „Fiumei Hírlap” és Supilo Ferencz a horvát sajtóval egyetemben állírokat kölnök és küldenek szét abból a czéltől, hogy árnyat vessenek a fiúmeiekre és az ekövetett vadságokért és vandallizmusért a felelősséget másra kenjék. Ennél fogva kijelentem, hogy úgy az állami, mint a városi nyomozásokból megállapított, hogy a fiúmei polgárság semmiféle tüntetésre nem gondolt, ellenben a horvátoknak a középkorra emlékeztető vad betörése a polgárságot a szó szoros értelmében meglepte. A horvátok az olaszokat és magyarokat szidalmazva támadást intéztek az Európa kávéházban ülő polgárság ellen. Az inváziót a fiúmei, szusáki és környékbeli horvátok szervezték. Az állomáson 2000-nél többen várták a szokolistákat csak azért, hogy az alkalmat felhasználva, elégtelt szerezzenek a zágrábi sajtóban és a „Novi List”-ben tárgyalt, a horvátokon ejtett azon sérelemért, hogy a szokolistáknak Zágrábba való utazása alkalmával a rendőrség nem engedte meg Fiume utcáin zenével és énekekkel való tüntető felvonulást.

Supilo nyilatkozatára a következőkkel reflektálók: Előrebocsátván, hogy már volt alkalom Supilonak Nákó gróf kormányzó és Wickenburg gróf kormányzó tanácsos jelenlétében előszóval szemére lobbantani, hogy számos valótlanosságot hozott fel a fiúmei autonomisták ellen, felháborodással jenttettem ki, hogy ilyenre őt nem tartottam képesnek, mire Supilo azt mondta, hogy a most folyó tüntetések csak az autonomisták régi gyűlöletének viszhangjai. Tény, hogy a fiúmei horvátokat sohasem szerették. Ennek okait azonban megtaláljuk a történelemben, ha a 48-as szabadságharcot követő 19 éves horvát abszoluzizmusról olvasunk. Amidőn Supilo a fiúmeiek magyaryűlöletéről beszélt és bizonyítékul a Bánffy-ellenes tüntetéseket hozta föl, akkor Supilo egyszerűen egy már rég elkoptott hazugságot ismételt. De Supilonak e szokásos gyanúsítás ismétlésével szemben én majd a képviselőházban bizonyítani fogom, mily része volt Supilonak a három év előtti horvát zavargásokban és mit tett nemcsak itthon, de külföldön is. Azt mondja továbbá Supilo, hogy a fiúmei autonomisták már jóelőre tervezték a szokolisták elleni tüntetést és hogy erre nézve megdönthetetlen adatokat bocsátott a kormányzó-helyettes rendelkezésére. Ezen adatok a következők: Három munkásember-féle látta, hogy Superina Menotti nevű fiatalember egy autonomista-párti kortes, egy autonomistával heves gesztusok kíséretében izgatottan beszélt, azután a vasut felé ment és később szólt valamit azon egyéneknek, kik a szokolisták előtt a vasuti korláttal akarták az utat elzárni. Ezek az összes adatok, amelyekről a hatóság megállapította, hogy számalmasan alaptalanok. Supilo tudta, hogy öcsese már a tüntetés előtt öt órával azt mondotta Stiglich tengerészisztnak:

— Ma este nagyot ütünk, mert sokan és erősek vagyunk.

Supilo azt is tudja, hogy öcsese a rendőrségi jegyzőkönyvből kitűnőleg nem a horvát zászló védelmében, hanem akkor sebesült meg, mikor társaival a rendőrséget megtámadta, hogy a letartóztatott szokolistákat kiszabadítsa. Supilo ur továbbá azt állítja, hogy a horvátok magyarellenes nótákat nem énekeltek. Eltekintve a megállapított tényről és az összes hazai és külföldi tudósítók jelentéseitől, miért üzente akkor Supilo a szerkesztőségeknek, hogy a horvátok nem a magyarokat, hanem a magyarónokat gyalázó dalokat énekeltek. Supilo megtámadta a rendőrséget, pedig szerettem volna látni, hogy mely rendőrség teljesíthette volna jobban e majdnem emberfeletti munkát és mely rendőrség védte volna meg jobban a horvátokat a fiúmei rendőrségnél. Supilo azon állítása, hogy az autonomisták a magyar-horvát testvériség megromlásán dolgoznak, nagyon gyenge védekezés, mert Supilo legjobban tudja, hogy fényes ünnepélyekkel készültünk fogadni a rezolúció konferenciájára érkezendő kiküldötteket. E konferencia azonban elmaradt. Supilo azért használja a védekezése módját, mert igen jól tudja, hogy a fiúmeiek kellőképpen értékelik a hor-

vátok által theoretice fennen hangoztatott testvériség mivoltát, ismerik erre való véleményemet, melyet senki előtt sem titkoltam. Apropos! Mit szól Supilo ur a szusáki eseményekhez?

Remélem, hogy ezen bizonyítható előadásom után végrevalahára megszűnik a fiúmei polgárságnak az utóbbi időben nagyobb mérvet öltött lelketlen és bűnös befeketítése.

Zanella és Supilo.

Nákó Sándor gróf kormányzó Budapestről hazaérkezvén, nyomban jelentést tettetett magának a távollétében történekről Wickenburg István gróf miniszteri tanácsos és Vio Ferencz dr. polgármester által. De meghallgatta a kormányzó Zanella Rikárd országgyűlési képviselőt és Supilo Ferencz horvát tartománygyűlési képviselőt, a „Novi List” szerkesztőjét is. Ez alkalommal Zanella és Supilo a kormányzónál találkoztak.

Zanella kérdőre vonta Supilót, hogy honnan vette az adatokat, amelyekkel Fiume olaszságát megrágalmazza és megvádolja. Supilo ezt felelte:

— Kérem, én csak az igaz tényeket mondtam el!

Zanella így válaszolt:

— Teljes tudatában szavam minden fontosságának és értelmének, kijelentem, hogy mindazok a dolgok, amelyeket Supilo, Fiume polgárainak rágalmozására felhozott, nem egyebek, mint hazugságok és azoknak pontról-pontra kimutatom valótlanosságát.

Ezután mely felháborodásának adott kifejezést Zanella.

Supilo azt válaszolta, hogy Fiumében 18,000 horvát van és ő nem engedheti a horvátoknak Fiuméra vonatkozó jogait eljátszani.

Erre Zanella azt felelte Supilonak, hogy ebben a kérdésben sem a kormányzó, sem pedig ő nem hivatott dönteni, hanem majd a parlamentben fog ez elintéztést nyerni.

Népgyűlés a Fenice-szinkörben.

Az autonom párt vasárnap delelőttre népgyűlést hívott össze a Fenice-szinkörbe, hogy Fiume polgársága tiltakozzék a szokolisták és a horvátok felháborító viselkedése ellen. A szinkör zsufolásig megtelt közönséggel. A gyűlést tizenegy órakor Duimich Janos, az autonom párt elnöke nyitotta meg.

Erre Grossich Antal dr. szölt a polgársághoz. Összegyűltünk ma — ugymond — hogy megvetésünket fejezzük ki az utóbbi napokban rajtuk ekövetett sértésekért s hogy ünnepélyesen tiltakozzunk amaz ellenségeinknek eljárása ellen, akik városunkat maguknak akarták elfoglalni, továbbá amaz ellenségeink ellen, akik folytonos rágalmozással ugyanezt a czélt szolgálják. Fiume városának lakossága e kettős támadással szemben oly nemesül védekezett, hogy kiérdemelték minden ember tiszteletét s csak a rágalmozóknak sikerült hazugságaikkal néhány hiszékeny embert félrevezetniök. Térjünk át a tényekre. — Elmondja ezután a gotterhalte-botrány ügyét s visszautasítja azt a vádat, mintha a gotterhalte-botrányt az autonom párt rendezte volna. Visszautasítja a rágalmozóknak azt a vádját is, hogy az olaszok a magyarokat gyűlölnék s Olaszországhoz szítanának. A fiúmeiek régi időktől kimutatták szeretetüket a magyarok iránt s a közös ellenségek ellen mindig együtt küzdöttek. A szokolistákkal szemben — ugymond — nem mi voltunk a támadók; ellenkezőleg, mi voltunk a megtámadottak. Majd elmondja a szokolisták megérkezését s leírja romboló utjukat a Deák-korzón s a Korzón végig. Kimutatja, hogy az olaszok nem voltak elkészülve a támadásra, mert ellenkező esetben az Európa-kávéház előtti verekedésnek szomorubb következményei lettek volna a szokolistákra nézve. Különbön elegendő világot vet a horvátokra — ugymond — az a támadás, amelyet szeretett polgármesterünk ellen ekövettek. Ez a gyáva tett kihívja minden ember megvetését. Majd így folytatja: A sors Nákó Sándor grótot, e derék magyar embert ültette a kormányzó székbe, akit mi már eleinte is nagy rokonszennvel fogadtunk. A kormányzó igyekezzék, hogy a magyarok és olaszok között minden félreértést eloszlasson, mert ezzel nagy szolgálatot tesz úgy a város-

nak, mint az államnak s ekkor ellenségeink nem mernek majd minket saját földünkön megtámadni. Most pedig ünnepélyesen tiltakozunk a horvátoktól szenvedett sérelmek ellen.

Grossich dr. beszédét hosszantartó éljenzéssel és tappsal fogadták, mire Duimich János szölt föl és a legélesebb szavakkal elítélte egy helybeli lapnak Zanella Rikárd országgyűlési képviselő ellen intézett támadásait. Szavait viharos éljenzés és taps fogadta.

Majd Sirola János tiltakozott a fiúmei fiúalság nevében a horvátok garázdálkodásai ellen.

Ezután az elnök bejelentette, hogy Csink Lajos tanár, aki magyarul akart beszélni, nem jelent meg a gyűlésen, mert családjának egyik tagja hirtelen megbetegedett.

Erre Rossi tanár a következő határozati javaslatot olvasta fel:

Fiume szabad város és kerületének polgársága ma népgyűlést tartván, tiltakozik a horvátok által szeptember 4-én intézett brutális és erőszakos támadások ellen, mert nyilvánvaló, hogy a horvátok a város védtelen polgárait megtámadták s törvénytelen proklamációkkal kétségbe vonták városunknak a magyar koronához való tartozását; mert a horvátok támadása az ellenük és városunk ellen táplált százados gyűlöletnek következménye;

mert egyes rágalmozók azon fáradoznak, hogy Fiume lakosságát befektítsék a köztvélemény előtt.

Mindezen okok miatt élénken tiltakozunk a városunkon ekövetett támadások ellen;

tiltakozunk ama tollbetyárok rágalmai ellen, akik kétségbe merik vonni százados műveltségünket és hazafias érzelmeinket s kijelentjük, hogy Fiume szabad városa elválaszthatatlan köteléssel van Magyarországhoz csatolva.

A népgyűlés e javaslatot egyhangulag elfogadta s aztán Fiumét és Magyarországot éltelve szétosztott.

A városi képviselőtestület ülése.

A városi képviselőtestület ma, hétfőn Vio Ferencz dr. polgármester elnökle alatt rendkívüli ülést tartott, amelyen az utóbbi napok eseményeit és a teendő intézkedéseket tárgyalták. A gyűlésen 28 képviselőtestületi tag vett részt; a horvát tagok mind távolmaradtak. A karzat zsufolásig megtelt közönséggel, amely lelkesült ovációkban részesítette Vio polgármestert és Zanella Rikárd képviselőt.

Az ülés megnyitása után elsőnek Grossich Antal dr. szölt fel, meleg szavakkal fejezve ki a város képviselőtestületének és polgárságának rokonszennvét és szeretetét Vio Ferencz dr. polgármester iránt és élesen elítélve azt a brutális sérelmet, amelyet a horvátok a napokban a polgármester és családja ellen ekövettek.

Erre újra lelkesült tüntetés volt a polgármester mellett, aki meghatottan mondott köszönetet. Nyelvünk és nemzeti mivoltunk megőrzésével maradjunk meg — ugymond — továbbra is a magyar nemzet mellett és akkor nem kell félnünk semmitől! (Hosszantartó taps és éljenzés.)

Zanella Rikárd erős szavakban itélte el a horvátok eljárását és határozati javaslatot terjesztett elő, amely tilakozik a horvátok vandallizmusa ellen és óvást emel Fiumének Magyarországhoz való tartozását megtámadó törekvéseik ellen. Majd hivatalos adatokkal bizonyít, hogy a horvátok előre megfontoltan követték el a brutalitásokat. Végül hivatalos helyről czáfolatot kért azokra a kijelentésekre, amelyeket Wickenburg gróf miniszteri tanácsos állítólag egy újságíró előtt tett volna.

Vio Ferencz dr. polgármester kijelenti, hogy kérdésére Wickenburg gróf a neki tulajdonított nyilatkozatokat hamisáknak mondotta. Hazugság tehát az, hogy a rendőrséget elítélte és az állami rendőrséget elodázhatatlan szükségnek jelentette ki. Azt sem mondta a gróf, hogy a fiúmeieknek kifélé való törekvéseik vannak. (Élénk tetszés.)

Ossoinack János a hazug és rágalmozó sajtóorganumok ellen kelt ki, kérvé, hogy ezt

a tiltakozást is vegyék be a határozati javaslatba.

Zanella megnyugvással fogadta a polgármester részéről történt hivatalos czáfolatot.

Fest Aladár csatlakozik a határozati javaslatához. A horvátok minapi eljárását ő is elítéli, de hangoztatja, hogy ne élesítsék ki a horvátellenes gyűlölködést.

Még többen szólottak s végül a képviselőtestület a tiltakozó határozati javaslatot egyhangulag elfogadta. Ezzel az ülés véget ért.

Népgyűlés Szusákon.

A szusáki és környékbeli horvát lakosság vasnap délután négy órakor népgyűlést tartott a szusáki városi fiúiskola előtt. A gyűlésen, amelyen mintegy hatszáz főnyi tömeg vett részt, Bakarsics András dr. elnökölt. A népgyűlés tiltakozott a fiunei olaszság föllépése ellen és elhatározta, hogy bojkottálják Fiumében az összes kereskedőket, akik nem horvátok, szerbek, tótok vagy magyarok. A gyűlést Kossuth és Magyarország elterelésével zarták be. A gyűlés után horvát zászlók alatt tüntettek az utcákon és éltették a horvát-magyar barátságot.

A szokolisták visszaérkezése.

A Dalmáciában és Montenegróban járt cseh szokolistáknak Fiumén át való mai visszautazása alkalmából Nákó Sándor gróf kormányzó a rendőrséggel és téparancsnoksággal egyetértőleg a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tette meg. Károlyvárosból és Zágrábból egy-egy zászlóalj gyalogság érkezett ide szombaton, ma délelőtt pedig Kaposvárról és Budapestről a 44-es gyalogezred 400 katonáját hozta le egy különvonat. Délután öt órára volt a szokolistákat hozó »Pannonia« gőzös érkezése jelezve, de a hajó csak hét óra felé kötött ki a Zichy-mólón. A Zichy-tér és a móló egész környékét már délután 3 órakor két század katonaság szállotta meg, mely Kankovszky Ferencz miniszteri osztálytanácsosnak mint a kormányzó által kiküldött polgári biztosnak rendelkezése alá tartozott. A Deák-szálló előtti vasúti átjáróhoz délután 6 órakor egy század katonaság vonult fel, melyhez Donáth Imre miniszteri osztálytanácsos volt mint polgári biztos kirendelve. A sinek felett elvezető kapuczinus-hídnál egy század gyalogság állott. Hegedüs Valér miniszteri fogalmazó rendelkezése alatt. A kormányzó által kiküldött negyedik polgári biztos Török Gyula miniszteri titkár volt, kinek a pályaudvar megszállásának fontos feladata jutott. Török miniszteri titkár délután 6 órakor két század gyalogsággal állott fel a pályaudvaron és egymásután elzárta a Corsia Deáktól és a Via Voloscától a sinekhez vezető összes átjárásokat a petroleumgyártól a pályaudvarig. A szokolisták számára elkészített különvonatot kitoltatták a Zichy-mólóra és midőn a »Pannonia« gőzös 7 órakor megérkezett, a szokolisták a hajóról közvetlenül a vonatra szálltak át, ami Kankovszky miniszteri osztálytanácsosnak erélyes intézkedései folytán zavartalanul folyt le.

Közvetlenül a 8 órai rendes gyorsvonat elindulása után Török Gyula miniszteri titkár 12 rendőrral teljesen kiürítette a pályaudvart és a várótermeket, mire a szokolisták vonatja 8 óra 10 perczkor kirobogott az állomásról. A kapuczinusok hidjánál Hegedüs Valér miniszteri fogalmazó háromnegyed nyolcztól egynegyed kilenczigyugy a gyalog-, mint a kocsi-közlekedést teljesen beszüntette és sem itt, sem a Deák-szálló előtt nem fordult elő semmi incidens. Nákó Sándor gróf előzőleg automobiljával végigjárta az összes kirendeltségeket és személyesen győződött meg a tett intézkedések helyes keresztülviteléről.

A szusáki hidat Dolzani rendőrfőparancsnok assisztálásával két század gyalogság tartotta megszállva. A szusáki horvátok azonban a főgimnázium épülete elé vonultak és több száz égő lampionnal és faklyákkal várták az arra robogó vonatot. Midőn a vonat a meredek pályán felkapaszkodva mérsékelt gyorsasággal elvonult a lampionos menet előtt a tüntetők lelkes zsivírozással bucsuztak a szokolistáktól. A menet ezután levonult a Jellacsics-térre, ahol a résztvevők eloltották lampionjaikat és néhány hazafias dal eléneklése után rendezavarás nélkül eloszlottak.

Nemzetközi uszóversenyek.

I.

Az abbáziai uszóverseny.

Szombaton, e hó 8-án folyt le az abbáziai Angiolina-fürdő előtt a bécsi amatőr-uszók egyesületének tizenötödik versenye. A versenyben neves magyar uszók közül Halmay Zoltán láficzamodása miatt, Váczy Imre pedig a nevezésről való elkésése miatt nem vehettek részt. Halász Lajos az 1000 méteres osztrák bajnoki versenyben karcsapással második lett, Zachár Imre elsőnek jött be a 400 méteres versenyben és Rády Andor másodiknak az 50 méteres fűszásban. Hajós Henrik nem volt sehogysem diszponálva. A főbb versenyek eredménye a következő:

400 méteres uszás: 1. Zachár Imre, 2. Berhardt E.

Női uszás, 100 m.: 1. Keller Pepi.

Ausztria bajnoksága, 1000 m.: Sheff Ottó, 2. Halász Lajos.

Melluszás, 200 m.: 1. Schwarz Bruno.

Fűszás, 50 m.: 1. Axel D., 2. Rády Andor.

Buváruszás: 1. Barber Ernő (57 m.)

Hátonuszás: 1. Keller Ferencz.

Handicap, 50 m.: 1. Neuhandler Sándor.

Ugrás: 1. Seidl Tivadar.

Stafétauszás, 200 m.: 1. Bécsi Athletikai Klub.

A verseny fél négy órától fél hétig tartott. Este a Stefánia-szállóban bankett volt, melyen kiosztották a díjakat. Vacsora után táncz következett.

II.

A Fiumei Athletikai Klub uszóversenye.

A Fiumei Athletikai Klub vasárnap délután rendezte a cantridai fürdőben második nemzetközi uszóversenyét. A versenyre, mint már jeleztük, igen nagyszámu nevezés történt, a sport-körök nagy sajnálatára azonban Halmay Zoltán és Váczy Imre, noha nevezve voltak, erre a versenyre sem jöhettek el. Ugy Fiuméből, mint Abbáziából igen nagy és szép közönség rándult ki Cantridára a szépen sikerült versenyre, amely délután negyedfél órakor kezdődött. A nézőközönség nemcsak a partot lepte el egészen, hanem a csónakok egész rajáról is gyönyörködött az érdekes mérkőzésben.

A Quarnero bajnokságát az idén az osztrák Sheff Ottó nyerte el Hajós Henrik ellenében, aki a múlt évben legyőzte őt. A cantridai nagy díj Halász Lajosnak, a Balaton Uszó-Egylet tagjának jutott, aki győztes lett a 402 $\frac{1}{4}$ méteres főversenyben is.

Az egyes versenyek eredménye a következő:

1. Megnyitó verseny: 50 yard. 1. Mattersdorfer Ármán (F. A. K.), 2. Korach Aladár (F. A. K.)

2. Hátonuszás: 100 yard. 1. Kellner Ferencz (I. W. A. S. C.), 2. Fried Pál (W. A. C.), 3. Freund G. (W. A. C.) A győztes az ezüst érmen kívül egy szép szivartárczát is kapott.

3. Gyorsuszás: 100 yard. 1. Zachár Imre (M. T. K.), 2. Mayer Lipót (W. A. C.), 3. Axel (W. A. C.) A győztest ezüstéremmel és díszes ezüstsérleggel jutalmazták.

4. Buváruszás: 1. Kankovszky (B. T. K.) 50 yard. 2. Duimich Henrik (F. A. K.) 28 yard. A győztes ezüstérmét és ezüst hamutartót kapott.

5. Cantridai nagy díj: 220 yard. E díjért Halász Lajos (B. U. E.) és Mayer Lipót (W. A. C.) mérköztek. A győztes Halász lett, 1 percz és 55 $\frac{1}{5}$ másodpercz uszva meg a kitűzött távolságot.

6. Junior-verseny: 100 yard. 1. Kotasek Ferencz (I. W. A. S. C.), 2. Buchelder Hermann (I. W. A. S. C.)

7. Fiumeiek melluszása: 120 yard. 1. Kovács Lajos (F. A. K.), 2. Mattersdorfer Ármán (F. A. K.)

8. Senior-uszás: 50 yard. 1. Hajós Henrik (M. T. K.) 33 másodpercz, 2. Grat Félix (W. A. C.)

9. Verseny a »Quarnero bajnokságáért«: 804 $\frac{1}{2}$ méter. E versenyben a bécsi Sheff Ottó

(W. A. C.) és Hajós Henrik (M. T. K.) küzdöttek egymással. A győztes Sheff lett, 12-12 $\frac{1}{5}$ percz alatt, csaknem 50 yarddal hagyva maga mögött Hajóst. Ezüstkoszorút és aranyérmét nyert.

10. Handicap: 100 yard. 1. Ifj. Rády Andor (M. T. K.), 1-22 p., 2. Zachár Imre (M. T. K.), 3. Blau Henrik dr. (W. A. C.)

11. Ifjusági verseny: 50 yard. 1. Radó Béla (F. A. K.) 42 mp., 2. Angeli G. (I. W. A. S. C.)

12. Melluszás: 200 yard. 1. Scheff Werner (W. A. C.) 3-02 p., 2. Keller Ferencz (I. W. A. S. C.)

13. Főverseny: 402 egynegyed méter. 1. Halász Lajos (B. U. E.) 6.15 p., 2. Zachár Imre (M. T. K.)

14. Fiumei díj: 100 yard. 1. Lengyel Lajos (F. A. K.) 1.32 háromötöd p., 2. Kastel Nándor (B. E. A. C.)

A verseny után a díjak kiosztása következett, mire az idegen versenyzők nyomban a vasúti állomásra hajtottak és még a nyolcz órai gyorsvonattal elutaztak.

KÜLÖNFÉLE.

— Személyi hir. Csárán István budapesti főügyész Fiuméba érkezett a helybeli ügyészségi hivatal ügymenetének megvizsgálására.

— Károly főherczeg Fiumében. A fiatal Károly főherczeg, Ottó főherczeg idősebbik fia, szombaton délelőtt Bécsből a déli vasuton inkognitóban Fiuméba érkezett és innen nyomban továbbutazott a »Pannonia« gőzössel Castelnouvóba, ahonnan Zárába megy. Ugyancsak a »Pannonia« gőzössel utazott el huszonkét Bécsből érkezett udvari testőr, szintén Zárába.

— Egyiptomi herczeg Abbáziában. Asiz pasa egyiptomi herczeg, aki a minap a »Cohuna« yachton beérkezett, Abbáziában lakást bérelt a Bellevue-szállóban és hosszabb ideig szándékozik ott maradni.

— Az amerikai magyar bank. A Magyar Általános Hitelbank — mint annak idején már jelentettük — New-Yorkban magyar-amerikai bankot alapít. Az alapításra vonatkozó tárgyalásokat a Hitelbank igazgatósága most folytatja a kormánylyal. Az új intézet vezetőjeül Mauthner Emil, a fiumei Hitelbank igazgatója, helyetteséül pedig Kornfeld Pál van kizemelve.

— Hajók forgalma. Tegnap és ma a következő hajók érkeztek a fiumei kikötőbe: a »Bari« olasz gőzös Barból; a »Tyria« angol gőzös Antwerpenből; a »Daphne« osztrák gőzös Triesztből; a »Szent László« Adria-gőzös Marseilleből és a »Duchessa di Sparta« görög hajó Vendresből. — Elindult az »India« Lloyd-gőzös Santosba; a »Jason« osztrák gőzös Cattaróba; a »Flavian« angol gőzös Liverpoolba; a »Veria« angol gőzös Liverpoolba; a »Tebe« Lloyd-gőzös Triesztbe; a »Deak« Adria-gőzös Rouenba és a »Bari« olasz gőzös Bariba.

— Halálos szerencsétlenség az »Union« kémiai gyárban. A Bergudiban levő Union kémiai gyárban tegnap éjjel halálos végű szerencsétlenség történt. Diracca József 18 éves zamei illetőségű munkás éjjel 11 órakor lezuhant az egyes emeletek között közlekedő felhúzó készülék nyílásán s a kiálló szögekbe beleütötte fejét. A munkát rögtön felfüggesztették s a mentőket hívták, akik Diraccát súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, ahol a szerencsétlen munkás reggel 5 órakor meghalt. A rendőrség helyszíni szemlét tartott s megállapította, hogy a szerencsétlenségért, amely Diracca gondatlansága folytán történt, senkit sem terhel a felelősség.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovacs Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

«Unio» könyvnyomdai műintézet.

ALUDTTEJ

jégbehűtve kapható a

Központi Tejcsarnokban

(Via Ciotta 2. sz.)

pocharankint is 12 fillérért.
Teljes tej házhoz szállítva literenkint 26 fill.
Naponta friss vaj, túró, tejszín és tejfel.

Tájékoztató végett tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Manojlovits János úr kilépett üzletéből s helyette **Bloch Arnold** urat biztam meg üzletem vezetésével.

„De la Ville“
Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó
és a helybeli magyarság

találkozó helye.

A kávéházban

Piczi Sándor kaposvári cigányzenekara
ma és minden nap

NAGY HANGVERSENYT
tart.

Kőbányai és pilseni östorrasi sörkimérés.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville“ szálló, kávéház és étterem
tulajdonosa.

**Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság**

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Használt és új
Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Előfizetések és hirdetések

„A Tengerpart“

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

HONI IPARI

Magyar Gyártmányi

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának
(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utoza, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárusító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Prolungato. — Schenk János „Fiumara“-kávéháza. — A „Salamon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tscheric fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO“-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban.

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett czipőraktára.

Saját készítésű legkitűnőbb

férfi-, női-, és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.